

Predkladacia správa

Rozhodnutím Rady EÚ číslo 2001/877/ES z 24. septembra 2001 bola prijatá „Medzinárodná dohoda o káve z roku 2001“, ktorá nadobudla platnosť v mene Európskeho spoločenstva pre jednotlivé členské krajiny. Táto medzinárodná dohoda z roku 2001 nahradila dohodu o káve z roku 1994, ktorej platnosť bola predĺžená do 30. septembra 2001. Medzinárodná organizácia kávy bola zriadená na základe 1. Medzinárodnej dohody o káve v roku 1962 pod záštitou OSN a pokračuje vo vykonávaní a dohliadaní na fungovanie tejto dohody, ktorá bola revidovaná v rokoch 1976, 1983, 1994 a 2001. Medzinárodná dohoda bola publikovaná v mimoriadnom vydaní Úradného vestníka EÚ v slovenskom jazyku (rok 2004), kapitola 11, zväzok 39, str. 107.

V súčasnosti Medzinárodná organizácia kávy (International Coffee Organization d'alej v skratke len ICO) má 74 členov, z toho 44 exportujúcich krajín a 30 importujúcich krajín. Každá členská krajina Európskeho spoločenstva vystupuje ako samostatný dovážajúci člen a okrem toho Európske spoločenstvo vystupuje aj ako skupinový člen. Podľa uvedeného rozhodnutia Rady EÚ členské krajiny Európskeho spoločenstva majú zabezpečiť, aby sa účasť spoločenstva v tejto dohode zjednotila v súlade s ustanoveniami Zmluvy o založení ES.

Uvedená dohoda je medzinárodnou zmluvou, ktorá sa týka komodity kávy. Vzťahuje sa jednak na exportujúce krajiny (medzi najväčších producentov kávy patria Brazília, Kolumbia, Vietnam a Indonézia) a tiež importujúce krajiny, ktoré spracovávajú kávové zrná na praženú kávu alebo rozpustnú kávu. Vyvážajúce krajiny organizované v ICO zabezpečujú 98% svetovej produkcie kávy, ktorá podstatne ovplyvňuje hospodársky a sociálno-ekonomický vývoj týchto krajín. Medzi najväčších dovozcov kávy patria Spojené štáty (25% z celosvetového dovozu kávy), Nemecko (21%), Taliansko (8%), Francúzsko (7%) a Španielsko (6%). Slovenská republika dováža ročne približne 12 tis. ton kávy, čo predstavuje 0,4 % z celosvetového dovozu kávy a radí SR na 24. miesto z importujúcich krajín. Slovenská republika ako dovážajúci člen má pridelených 9 hlasov, ktoré sú kalkulované na základe priemerného ročného dovozu podľa ICO štatistiky kávy.

Dohoda sa vzťahuje na obchodnú a trhovú problematiku a pohyb v medzinárodnom obchode a jej hlavným cieľom je podporovať medzinárodnú spoluprácu v záležitostiach kávy. Sú v nej rozpracované otázky informačné, monitorovacie ako aj otázky súvisiace s vedecko-výskumnou a vzdelávacou činnosťou, s pestovaním a certifikáciou kávy, výrobou, obchodom a spotrebou kávy. Z pohľadu medzinárodnej spolupráce je zahrnutá požiadavka na spoluprácu medzi krajinami vyvážajúcimi a dovážajúcimi kávu.

Medzinárodná dohoda o káve z roku 2001 umožní okrem iného podporiť medzinárodnú spoluprácu, identifikovanie nerovnováhy na trhu ako aj prekážok pri obchode s kávou, odstraňovanie alebo znižovanie prekážok pri rozširovaní spotreby kávy, aktualizovanie informácií o spotrebe, výrobe, exporte, reexporte, importe kávy, o domácich predpisoch a opatreniach, a v neposlednom rade podporiť trvalo udržateľnú produkciu kávy a vyhodnocovanie trendov a perspektív výroby a spotreby kávy, jeho zásob a cien.

Kvalitatívny posun novej dohody bol zaznamenaný najmä v oblasti jej cieľov, kde sa objavili mnohé nové prvky ako zdôraznenie vplyvu podnikateľskej sféry, vytváranie podmienok pre konzultácie so súkromným sektorom, podpora členských krajín pri rozvoji trvalo udržateľného hospodárstva v oblasti produkcie a spracovania kávy, podpora kvality,

podpora vzdelávacích a informačných programov zameraných na zvýšenie transferu nových technológií a v neposlednom rade aj podpora zvyšovania spotreby kávy.

Členstvo SR v ICO je súčasťou agendy obchodu a rozvoja, ktorá je zastrešená UNCTAD (Konferenciou OSN pre obchod a rozvoj) a vecne napojená na FAO (Organizáciu OSN pre výživu a poľnohospodárstvo) v systéme OSN. Súčasne je potvrdením záujmu o udržateľný rozvoj v exportujúcich krajinách, ktoré sú odkázané na svoj vlastný rozvoj prostredníctvom exploatovania niekoľko málo komodít, osobitne však kávy. Ide o jeden z nástrojov na zabezpečenie práva na rozvoj týchto krajín ako aj dôležitú súčasť globálneho dialógu v rozvojovej agende svetového spoločenstva.

Z členstva v ICO nevyplýva pre Slovenskú republiku úhrada členského príspevku do administratívneho rozpočtu organizácie, ktorého finančná čiastka v roku 2004 bola v sume 10 620 GBP uhradená 15. 11. 2004 Európskym spoločenstvom za kávový rok 2004/2005 už aj za nové členské krajiny (vrátane SR). Pretože Európske spoločenstvo vystupuje jednotne v ICO za všetky členské krajiny, platbu za členstvo v ICO hradí EÚ každý kávový rok spoločne z finančných prostriedkov EÚ. Pristúpením SR k tejto dohode nevzniknú pre Slovenskú republiku žiadne finančné nároky na štátny rozpočet (t.j. podľa článku 24 a článku 25 pre Slovenskú republiku ako pristupujúceho člena, na ktorého sa vzťahuje predmetný príspevok k tejto Dohode, je Európske spoločenstvo). Výdavky zástupcov SR pri rokovaníach v Medzinárodnej organizácii pre kávu budú hradené z výdavkov príslušnej rozpočtovej kapitoly Ministerstva hospodárstva SR rozpočtovaných v rozpočte verejnej správy na roky 2006 až 2008, pričom účasť na zasadnutiach Pracovnej skupiny pre komodity je refundovaná Radou EÚ. Predkladaný materiál nebude mať negatívny finančný, ekonomický, environmentálny vplyv ani vplyv na zamestnanosť a podnikateľské prostredie.

Na základe procedurálnych postupov uvedených v dokumente ICO (ED 1800/01 Rev.8), môže SR ako členský štát EÚ pristúpiť k dohode uložením listín o pristúpení do **31. mája 2006**. Požiadavka dodržať tento termín bola tlmočená i predstaviteľmi Európskej komisie na rokovaníach pracovnej skupiny pre komodity.

Medzinárodná dohoda o káve z roku 2001 neodporuje súčasnej platnej legislatíve a má podľa vnútroštátnych právnych predpisov SR charakter medzinárodnej zmluvy, ktorou vzniká Slovenskej republike členstvo v medzinárodnej organizácii. Podľa čl. 7 ods. 4 Ústavy SR sa vyžaduje pred ratifikáciou dohody súhlas Národnej rady Slovenskej republiky.